

2.4.2026

VN/20373/2025
VN/20373/2025-OM-50

Työ- ja elinkeinoministeriö

Oikeusministeriön lausunto yhteistoiminta- asiamiehestä annetun lain kumoamista ja siihen liittyvää lainsäädäntöä koskevasta työryhmämietinnöstä

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausuntoa työryhmän mietinnöstä, johon sisältyy hallituksen esitysluonnos eduskunnalle laiksi yhteistoiminta-asiamiehestä annetun lain kumoamiseksi ja siihen liittyväksi lainsäädännöksi. Työryhmämietintöön sisältyvässä esitysluonnoksessa ehdotetaan, että yhteistoiminta-asiamiehestä annettu laki kumottaisiin ja yhteistoiminta-asiamiehen toimisto lakkautettaisiin. Esitysluonnoksen mukaan yhteistoimintalainsäädännön valvonta-tehtävät siirrettäisiin työsuojeluviranomaiselle ja henkilöstörahasuojelun valvonta ja henkilörahastorekisterin ylläpito siirrettäisiin Patentti- ja rekisterihallitukselle.

Oikeusministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua työryhmämietinnöstä ja kiinnittää huomiota seuraaviin henkilötietojen suojaa koskeviin seikkoihin henkilöstörahasuojelurekisteriä koskevien muutosehdotusten osalta.

Henkilöstörahasuojelurekisteriä koskeva sääntely kattaisi työryhmämietintöön sisältyvän esitysluonnoksen perusteella EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 (jäljempänä tietosuoja-asetus) soveltamisalaan kuuluvaa henkilötietojen käsittelyä, jota olisi hankkeen jatkovalmistelussa arvioitava tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 3 kohdan mukaisen liikkumavaran kannalta. Käytettäessä kyseistä liikkumavaraa henkilötietojen käsittelylle olisi määriteltävä henkilötietojen käsittelyperuste (6 artiklan 1 kohdan c tai e alakohta). Liikkumavaran käytön yhteydessä lakiin voidaan esittää tietosuoja-asetusta mukauttavia säännöksiä, joissa esimerkiksi määritellään käsiteltäviä tietosisältöjä. Liikkumavaran nojalla annettavan lainsäädännön on täytettävä yleisen edun mukainen tavoite ja oltava oikeasuhteinen sillä tavoiteltuun oikeutettuun päämäärään nähden.

Henkilöstörahasuojelurekisteriä koskevan liikkumavaran käytön osalta oikeusministeriö kiinnittää erityisesti huomiota esitysluonnoksen 5. lakiehdotuksessa henkilöstörahasuojelulain 13 §:ään esitettävään muutokseen, jonka nojalla rekisteröinti-ilmoituksen tulisi jatkossa sisältää myös hallituksen jäsenten ja nimenkirjoittajien henkilötunnukset. Esitysluonnoksessa muutosta on perusteltu sillä, että rekisterin ylläpito olisi näin yhteensovitettavissa rekisterin ylläpitäjäksi kaavailun Patentti- ja rekisterihallituksen järjestelmiin.

Kaavailun tietosisällön laajennuksen osalta jatkovalmistelussa olisi huomioitava, että yleisen tietosuoja-asetuksen 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan minimointiperiaatteen mukaan henkilötietojen on oltava asianmukaisia ja olennaisia ja rajoitettuja siihen, mikä on tarpeellista suhteessa niihin tarkoituksiin, joita varten niitä käsitellään. EU-tuomioistuin on ratkaisukäytännössään katsonut, että

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.om@gov.fi
oikeusministerio.fi

kyseistä tietojen minimoinnin periaatetta on pidettävä ilmauksena suhteellisuusperiaatteesta (C-439/19 Latvijas Republikas Saeima, kohta 98 oikeuskäytäntöviittauksineen). Ratkaisukäytännössä tuomioistuin on vakiintuneesti katsonut, että henkilötietojen suojaan kohdistuvan puuttumisen on rajoitettava täysin välttämättömään (ks. esim. Valsts ieņēmumu dienests C-175/20, 83 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Jatkovalmistelussa henkilötunnuksen käsittelyn tarpeellisuutta olisi arvioitava suhteessa henkilöstörahasrekisterin tiedoille määriteltyihin käyttötarkoituksiin huomioiden edellä mainitut tietosuoja-asetuksen ja sitä koskevan ratkaisukäytännön mukaiset edellytykset.

Osastopäällikkö

Johanna Suurpää

Erityisasiantuntija

Silja Kantonen

VN/20373/2025-OM-50

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: